

Barnebidrag og ektefellebidrag

Denne brosjyren gjelder fra 01.10.2003

Innhold

Barnebidrag og ektefellebidrag	3
Hvem fastsetter bidraget?	3
Bidragets størrelse	4
Endring	6
Hvor lenge varer bidragsplikten?	6
Særtilskudd	6
Ettergivelse av bidragsgjeld	7
Hvem avgjør?	7
Gebyr	7
Bidragsforskudd	8
Ektefellebidrag	9
Vilkår	9
Hvem fastsetter bidraget?	9
Størrelsen på bidraget	9
Hvor lenge skal bidraget betales?	9
Indeksregulering	10
Innkrevning av barnebidrag, særtilskudd og ektefellebidrag	11
Klager	12
Råd og veiledning	12

I denne brosjyren gir vi en kort orientering om barnebidrag og ektefellebidrag. Brosjyren er oppdatert pr. 1. oktober 2003. Vi gjør oppmerksom på at brosjyren bare er veiledende. Den inneholder derfor ikke alle detaljer som kan ha noe å si i enkelttilfeller.

Det er trygdekontoret som er bidragsfogd. Alle søknader skal sendes dit.

Barnebidrag

Begge foreldrene har plikt til å sørge for underholdet av barnet sitt etter evne. Når foreldrene ikke bor sammen, må den som ikke har barnet boende hos seg fast, betale sin del av underholdet til den som barnet bor hos.

Barnebidrag kan bare pålegges faren dersom farskapet er fastslått.

Hvem fastsetter bidraget?

Foreldrene kan selv inngå skriftlig avtale om hvor stort bidraget skal være. Det er ingen begrensninger i avtalefriheten når det gjelder bidragets størrelse. Trygdekontoret har egen blankett til bruk for slik avtale.

Dersom partene avtaler et bidrag som er lavere enn det som bidragsmottakeren mottar i bidragsforskudd, kan trygdekontoret ta opp saken av eget tiltak og fastsette et nytt bidrag ut fra gjeldende regler. Størrelsen på et eventuelt nytt bidragsbeløp blir begrenset til det beløpet som det offentlige kan kreve refundert.

Dersom foreldrene ikke blir enige, kan hver av dem søke om å få bidraget fastsatt av trygdekontoret. De kan også kreve at en domstol fastsetter størrelsen på bidraget i forbindelse med en ekteskapssak eller i en sak om samværsrett og foreldreansvar.

Dersom foreldrene ikke har levd sammen etter at barnet ble født, skal bidragsfogden på eget initiativ sørge for at det blir fastsatt bidrag, så sant det ikke allerede foreligger en tilfredsstillende avtale mellom foreldrene.

Bidragets størrelse

Barnebidraget blir fastsatt ut fra hva det koster å forsørge barnet (underholdskostnaden). Underholdskostnaden er beregnet på grunnlag av forbruksutgifter, boutgifter og eventuelle tilsynsutgifter. Det blir tatt hensyn til barnetrygden. Underholdskostnaden øker med barnets alder, og den er inndelt i tre aldersklasser (0-5 år, 6-10 år, 11 år og mer).

Utgiftene blir delt mellom foreldrene på bakgrunn av hvor store inntekter de har. Den bidragspliktiges del av disse utgiftene (bidraget) blir avrundet til nærmeste sjettedel av underholdskostnaden. Eventuell utvidet barnetrygd, ekstra småbarnstillegg, kontantstøtte for bidragsbarnet og fordelingen av å bli lignet i skattekasse 2 blir regnet med som inntekt for bidragsmottakeren.

Inntekten til en part skal fastsettes etter skjønn dersom

- parten ikke legger fram etterspurt dokumentasjon, eller det er grunn til å tro at parten holder tilbake informasjon som har betydning for avgjørelsen
- parten ikke har en rimelig grunn til å ha vesentlig lavere inntekt enn det han eller hun kan oppnå, eventuelt til ikke å ha inntekt

Når trygdekontoret fastsetter bidraget, skal den bidragspliktige ha igjen en viss minimumsdel av inntekten sin til underhold av seg selv og eventuelle egne barn i egen husstand. Dette kan føre til at bidraget blir redusert eller faller helt bort. Den bidragspliktige skal heller ikke betale mer enn 25 % av inntekten sin i barnebidrag når trygdekontoret fastsetter bidraget.

Når den bidragspliktige betaler bidrag til flere barn og ikke skal betale disse fullt ut, blir reduksjonen fordelt forholdsmessig mellom barna.

Dersom barnet har egen årsinntekt som er høyere enn 30 ganger fullt bidragsforskudd, blir det tatt hensyn til dette når bidraget blir fastsatt. Er inntekten høyere enn 100 ganger fullt bidragsforskudd, blir

barnet betraktet som selvforsørget, og trygdekontoret kan ikke pålegge den bidragspliktige å betale bidrag.

Dersom den bidragspliktige har samvær med barnet minst to dager hver måned i gjennomsnitt, fører dette til at bidraget skal reduseres. Omfanget av samværet skal normalt fastsettes ut fra hvor mange netter pr. måned barnet gjennomsnittlig er hos den bidragspliktige.

Samværsfradraget øker med omfanget av samværet og er inndelt i fire fradragsklasser (2-3 netter, 4-8 netter, 9-13 netter, 14-15 netter). Fradraget øker også med alderen på barnet, og aldersinndelingen er den samme som for underholdskostnaden.

Dersom den bidragspliktige mottar en offentlig stønad der barnetillegg er en del av ytelsen, eller mottar militært forsørgings tillegg fra Forsvaret, skal bidraget, før samværsfradraget er trukket fra, aldri settes til et lavere beløp enn det mottatte barnetillegget. Dersom bidragsmottakeren får en slik offentlig stønad der barnetillegg er en del av ytelsen, skal bidraget etter at samværsfradraget er trukket fra, aldri settes høyere enn underholdskostnaden minus barnetillegget.

Bidraget skal fastsettes etter skjønn dersom

- en av partene bor i eller arbeider i og betaler skatt til et land der levekostnadene er vesentlig forskjellige fra kostnadene i Norge
- bidraget blir midlertidig fastsatt
- barnet blir forsørget av andre eller gifter seg

Bidragsmottakeren kan sette fram krav om tilleggsbidrag dersom den bidragspliktige har en inntekt som overstiger 550 ganger fullt bidragsforskudd.

Endring

Partene kan selv bli enige om å endre et bidrag som er avtalt eller fastsatt tidligere. Da inngår de en ny skriftlig avtale. Begge parter kan dessuten søke trygdekontoret om å få endret et bidrag som er avtalt eller fastsatt tidligere. Endringen må utgjøre mer enn 10 prosent av det gjeldende bidraget for at trygdekontoret kan fastsette et nytt bidrag.

Trygdekontoret kan i visse tilfeller ta initiativ til å få endret bidraget. Det kan for eksempel være hvis det er søkt om endring i én sak, og den bidragspliktige betaler bidrag til flere barn og har flere saker, og bidragene skal fordeles forholdsmessig mellom barna.

Hvor lenge varer bidragsplikten?

Bidragsplikten faller normalt bort fra måneden etter at barnet fyller 18 år. Det kan avtales at den bidragspliktige skal betale bidrag også etter at barnet har fylt 18 år.

Trygdekontoret kan etter søknad fastsette bidrag etter at barnet har fylt 18 år. Det er et vilkår at barnet fortsetter skolegangen, og som regel gjelder det bare skolegang som regnes som vanlig (videregående skole).

Særtilskudd

Den bidragspliktige kan bli pålagt å yte særtilskudd til å dekke særlige engangsutgifter som barnet får. Det kan for eksempel gjelde utgifter til konfirmasjon eller tannregulering. Utgiftene må være dokumentert av bidragsmottakeren.

Særtilskudd fastsettes bare når den bidragspliktige har full bidragsevne.

Særtilskudd kan pålegges etter at barnet har fylt 18 år dersom vilkårene for å fastsette bidrag utover fylte 18 år er oppfylt.

Ettergivelse av bidragsgjeld

Den bidragspliktige kan søke trygdekontoret om å få ettergitt opparbeidet bidragsgjeld helt eller delvis dersom det er sterke grunner som taler for det. Ved avgjørelsen blir det lagt vesentlig vekt på den framtidige betalingsevnen til den bidragspliktige.

Hvem avgjør?

Det er trygdekontoret som avgjør alle krav i tilknytning til barnebidrag og særtilskudd.

Gebyr

I saker der trygdekontoret gjør vedtak om fastsettelse eller endring av barnebidrag, skal hver av partene betale et gebyr til staten.

Gebyret tilsvarer et rettsgebyr, og Trygdeetatens innkrevingsentral krever det inn. Parter som har en personinntekt under 110 ganger fullt bidragsforskudd, kan søke om å bli fritatt for gebyr. Inntekten må dokumenteres.

Bidragsforskudd

Barn under 18 år som ikke bor sammen med begge foreldrene, kan på visse vilkår få bidragsforskudd. Avtalt eller fastsatt bidrag må da betales gjennom trygde-etaten. Bidragsforskuddet sikrer barnet et visst minstebeløp til sitt underhold.

Bidragsforskuddet utbetales i begynnelsen av hver måned. Det utbetales bare når bidraget ikke blir betalt i tide, eller når bidraget er lavere enn forskuddet. Bidragsforskuddet er behovsprøvd og kan utbetales med 50 prosent, 75 prosent eller 100 prosent av fullt bidragsforskudd. Forskuddsmottakere med inntekt over 320 ganger fullt bidragsforskudd har ikke rett til bidragsforskudd. Denne regelen gjelder ikke når barnet bor alene eller sammen med en mottaker som ikke er en av foreldrene.

Du har krav på bidragsforskudd selv om farskapet ikke er fastslått.

● ● ● ● ● Ektefellebidrag

Ektefellebidrag kan fastsettes i forbindelse med separasjon eller skilsmisse og ved faktisk samlivsbrudd mellom ektefeller.

Vilkår

Søkerens evne til å forsørge seg selv må ha blitt dårligere som følge av ekteskapet eller omsorgen for barn. Også i andre tilfeller kan det gis bidrag når «særlige grunner» foreligger.

Hvem fastsetter bidraget?

Partene kan enten avtale bidraget seg imellom, eller de kan søke om at trygdekontoret eller domstolene fastsetter det. For at trygdekontoret skal kunne fastsette bidraget, må begge parter være enige om det.

Størrelsen på bidraget

Størrelsen på bidraget blir fastsatt etter skjønn.

Hvor lenge skal bidraget betales?

Bidraget blir fastsatt for en viss periode, og vanligvis ikke lenger enn for tre år. Foreligger det særlige grunner, kan bidraget fastsettes for lengre tid eller uten tidsbegrensning. Dersom ekteskapet har vært langvarig, skal bidraget som hovedregel fastsettes for lengre tid eller uten tidsbegrensning.

• • • Indeksregulering • •

Barnebidrag skal indeksreguleres dersom det ikke er bestemt noe annet. Det blir regulert 1. juni hvert år. Bidragsforskuddet blir indeksregulert samtidig.

Ektefellebidrag skal ikke indeksreguleres med mindre det er bestemt i avtalen, vedtaket eller dommen.

● ● ● ● ● **Innkreving av barnebidrag, særtilskudd og ektefellebidrag**

Dersom bidragsmottakeren ikke mottar bidragsforskudd, kan partene ordne betalingen av bidrag seg imellom. Bidragsmottakeren kan når som helst sette fram krav om at trygdeetaten skal kreve inn bidraget.

Dersom trygdekontoret vedtar at trygdeetaten skal kreve inn bidraget, overtar Trygdeetatens innkreivingsentral det videre arbeidet. Da skal den bidragspliktige henvende seg dit hvis han/hun har spørsmål om kravet. Alle bidrag skal betales til Innkreivingsentralen, og all utbetaling av bidragsforskudd og innbetalte bidrag blir sendt derfra. Dersom bidragsmottakeren har spørsmål om innkreivning eller utbetaling, skal han/hun fortsatt henvende seg til trygdekontoret.

Så snart trygdekontoret har vedtatt at bidraget skal kreves inn, får Innkreivingsentralen beskjed om det. Innen én måned vil den bidragspliktige få et brev der han/hun får vite hvordan betalingen skal skje, osv. Sammen med brevet skal det ligge en innbetalingsblankett for den første innbetalingen.

Dersom en av partene er bosatt utenfor Norden, og det skal innkreives bidrag i samsvar med en konvensjon, må det kreves inn med grunnlag i et bidrag som er offentlig fastsatt (privat avtale blir ikke godtatt).

Klager

Partene kan klage over det vedtaket som trygdekontoret har gjort. Klagen skal sendes til trygdekontoret. Klagefristen er seks uker for vedtak om bidragsforskudd, og tre uker for andre vedtak.

Selv om det er klaget på et vedtak om bidrag, må det fastsatte bidraget betales.

Råd og veiledning

Trygdekontoret kan gi ytterligere veiledning om det som er omtalt i denne brosjyren. Søknadsblanketter får du hos trygdekontoret som kan gi hjelp og veiledning om utfyllingen. Trygdekontoret kan også hjelpe til med å sette opp en eventuell klage.

Mer informasjon fra trygdeetaten

Se også våre internettsider

www.trygdeetaten.no

og NRK1 tekst-TV side 808, eller ring

trygdeetatens servicetelefon 810 33 810.

Trygdeetaten

Utgitt av Rikstrygdeverket

april 2003

www.trygdeetaten.no

Bokmål. Denne brosjyren foreligger også på nynorsk

ISBN 82-551-0962-5

Layout: Bibliotek og informasjonssenteret, RTV

Trykkeri: PDC Tangen

Opplag: 90 000